

Veelgestelde vragen

Vertrouwenspersonen	
We hebben al een vertrouwenspersoon. Is dat niet voldoende om een veilige gemeente te zijn?	Een mooi begin! We adviseren twee vertrouwenspersonen per gemeente - een vrouw en een man -, zodat zij kunnen samenwerken. Vertrouwenspersonen zijn er voor als het mis is gegaan. Zij kunnen ook het initiatief nemen tot preventie en dit aan de kerkenraad voorleggen.
Hoe vinden we een vertrouwenspersoon?	Elders op deze webpagina vindt u meer informatie, waaronder een profiel. Denk aan mensen die werken in het maatschappelijk werk, onderwijs, personeelswerk, hulpverlening.
Moet de vertrouwenspersoon lid zijn van de gemeente?	Dat hoeft niet. Het gaat om iemand die op genoeg afstand staat van de leiding in de kerk, maar de kerk wel van binnenuit kent. Dit om de context te kunnen begrijpen. Mogelijk kunnen gemeenten samen twee vertrouwenspersonen benoemen. Bij voorkeur een man en een vrouw.
Is er een opleiding voor vertrouwenspersonen?	We bevelen een training aan van het meldpunt misbruik, zie IVP .
VOG	
Wat is het verschil tussen een VOG en een gedragscode?	Een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) is een verklaring waaruit blijkt dat gedrag in het verleden geen bezwaar vormt voor het vervullen van een specifieke taak of functie in de samenleving. De aanvrager wordt gescreend op het hebben gepleegd van strafbare feiten. Een gedragscode wordt door de kerkenraad opgesteld en moet door mensen met een specifieke taak in de kerk worden ondertekend. Wie dat zijn wordt door de kerkenraad bepaald. Je belooft je aan deze regels te houden. De kerkenraad grijpt in als ze worden overschreden. Zie verder onder het kopje 'Gedragsregels en gedragscode'.
VOG's geven schijnzekerheid. Waarom zouden we die aanvragen?	Een VOG geeft geen garantie dat iemand geen fout gedrag zal vertonen. Iemand kan een strafbaar feit hebben gepleegd waarover geen aangifte is gedaan. Of een strafbaar feit heeft niet tot een veroordeling geleid. Dan krijgt die persoon toch een VOG. Een VOG wordt aan ongeveer vijf op de duizend personen geweigerd. Dus helemaal voor niets is het ook niet. Bovendien creëert het feit dat om een VOG wordt gevraagd bij de betrokkenen een moment van bewustwording: iemand gaat met kwetsbare mensen werken.
Die VOG's zijn duur, kunnen we ook een beperkt aantal mensen om een VOG vragen?	Het is vooral belangrijk voor vrijwilligers en beroepskrachten die met kwetsbare groepen werken (minderjarigen, verstandelijk beperkten,

	<p>mensen in een kwetsbare situatie); een-op-eencontacten hebben; met vertrouwelijke gegevens (persoonsregistratie) omgaan; met financiën omgaan. Voor vrijwilligers in het jeugdwerk zijn de VOG's gratis. Gebruik daarvoor dit formulier.</p>
Grensoverschrijdend gedrag	
<p>Wat is nou eigenlijk grensoverschrijdend gedrag? Niet iedereen vindt alles net zo vervelend. Er zijn toch altijd twee kanten van het verhaal?</p>	<p>Er zijn allerlei vormen van grensoverschrijdend gedrag. Daarbij is steeds één overeenkomst: het gaat om een verschil in macht. Door het verschil in macht kan een van de twee geen of weinig weerstand bieden. De ander maakt dan misbruik van zijn of haar positie voor eigen belang. Soms voelt iemand zich daar meteen ongemakkelijk bij. Maar soms voelt dat niet vervelend en kan de belangstelling ook fijn zijn. Later dringt door dat er sprake is van misbruik. Voorbeelden van verschil in macht in een kerkelijke gemeente: voorganger - gemeentelid; kerkenraadslid - gemeentelid; pastoraal vrijwilliger - gemeentelid; jeugdleider - lid kinderclub; diaken - diaconaal cliënt; cantor - koorlid; organist - leerling. Degene met de machtiger positie is verantwoordelijk voor het bewaken van de grenzen, niet de ander.</p>
<p>Gaat grensoverschrijdend gedrag alleen over gedrag richting kinderen en vrouwen?</p>	<p>Grensoverschrijdend gedrag gaat ook over gedrag richting mannen, zie de voorbeelden bij de vraag hierboven.</p>
<p>Hoe voorkom je een heksenjacht?</p>	<p>Wanneer je vermoedt dat er sprake is van grensoverschrijdend gedrag kun je contact zoeken met de voorzitter van de kerkenraad of met SMPR. De Protestantse Kerk heeft een protocol dat dan gevolgd wordt. Dat protocol zorgt voor zorgvuldig handelen en voorkomt dat (groepen) mensen tegen elkaar worden uitgespeeld.</p>
<p>In de kerk wordt de term vergeving vaak gebruikt. Hoe zit dat dan als een gemeentelid of een voorganger verkeerde dingen gedaan heeft?</p>	<p>Onder de gemeenteleden zijn zowel slachtoffers als daders, van welk misdrijf en/of fout gedrag dan ook. Slachtoffers zijn degenen die zouden kunnen vergeven. Dat kan de kerk niet buiten het slachtoffer om doen. Het is de vraag of het slachtoffer daar ooit toe in staat zal zijn. Er is vaak zorg om de gemeente als geheel. Iedereen - ook een slachtoffer - wil natuurlijk het liefst dat het weer wordt zoals vroeger. Maar dat kan niet door van het slachtoffer te vragen zich ter wille van de vrede wat weg te cijferen of om helemaal weg te blijven. Slachtoffers verlaten de kerk (en verliezen soms zelfs hun geloof) als ze zich niet meer thuis voelen. Bijvoorbeeld als de dader de hand boven het hoofd wordt gehouden. Pastorale zorg voor zowel slachtoffers als daders is nodig. Houd daarbij voor ogen dat het belang van de dader niet gaat prevaleren boven dat van het slachtoffer. Blijf in gesprek en let vooral op het belang van het slachtoffer. Stel</p>

	steeds de vraag of dat belang gediend is.
Gedragsregels en gedragscode	
Is er verschil tussen gedragsregels en een gedragscode?	Een gedragscode is een officieel document dat de kerkenraad laat ondertekenen door mensen met een specifieke taak in de kerk. De kerkenraad bepaalt welke mensen dat zijn. Gedragsregels of omgangsregels zijn een set afspraken tussen mensen onderling die beloven zich daaraan te houden. Een groep kan bijvoorbeeld aan het begin van het seizoen met elkaar die regels opstellen. Een kindergroep zal dan tot andere formuleringen komen dan een gespreksgroep van volwassenen. Die omgangsregels zijn belangrijk, maar erover nadenken is minstens zo belangrijk. In een programma van anderhalf tot twee uur kun je met je groep tot eigen omgangsregels komen.
We vinden een gedragscode voor onze vrijwilligers wel heel erg zwaar. We zijn al blij dat we iemand bereid vinden vrijwilliger te worden.	Dat is heel begrijpelijk. U kunt zich afvragen of u een vrijwilliger die de gedragscode niet wil ondertekenen wel in uw gemeente aan het werk moet laten gaan.
We hebben een vrijwilligersvacature en maar één belangstellende. Dan hoeven we toch geen selectiegesprek te voeren?	Het is altijd goed een gesprek te hebben met iemand die als vrijwilliger aan het werk gaat. Wat zijn de motieven, welke specifieke kennis en vaardigheden heeft iemand in huis? Welke verwachtingen zijn er over en weer? U kunt dan ook de mogelijke risico's van grensoverschrijdend gedrag inschatten.
Waar moeten we op letten bij een kennismakingsgesprek met een vrijwilliger?	Het is goed om te toetsen of iemand zich bewust is van machtsverschillen, gezagsrelaties en grensoverschrijdend gedrag, en weet hoe grensoverschrijdend gedrag bij zichzelf te voorkomen.
Vier-ogen-principe (twee personen bij groepen van minderjarigen) is leuk, maar niet te doen in een kleine gemeente. Hoe doen we het dan?	Het hoeven niet altijd twee volwassenen te zijn, een volwassene en een jongere kan ook. Ook hoeven de twee personen niet altijd in dezelfde ruimte te zijn wanneer de toegang tot de ruimtes maar open zijn (ramen, glas in of naast de deur, deur open). Dit is bijvoorbeeld van toepassing op de kindernevendienst.

Er gaat iets mis	
Ik heb grensoverschrijdend gedrag in mijn gemeente meegemaakt, wat kan ik doen?	Ga naar de vertrouwenspersoon in de gemeente. Als die er niet is, ga dan naar een kerkenraadslid dat u vertrouwt. Ook kunt u contact opnemen met SMPR, meldpunt seksueel misbruik in de kerk: (030) 303 85 90, info@smpr.nl . U kunt rekenen op vertrouwelijkheid. SMPR is er ook voor situaties waar minderjarigen bij betrokken zijn.

<p>Ik heb vermoedens van grensoverschrijdend gedrag in onze gemeente, wat kan ik doen en wat juist niet?</p>	<p>Ga naar de vertrouwenspersoon in de gemeente. Als die er niet is, ga dan naar een kerkenraadslid dat u vertrouwt. Ook kunt u contact opnemen met SMPR, meldpunt seksueel misbruik in de kerk: (030) 303 85 90, info@smpr.nl. U kunt rekenen op vertrouwelijkheid. SMPR is er ook voor situaties waar minderjarigen bij betrokken zijn. Wat u niet moet doen is hierover met anderen, die geen bevoegdheid hebben in te grijpen, praten. Of het goed is contact te zoeken met de vermoedelijke pleger of het slachtoffer hangt af van de situatie. Bij strafbaar gedrag (bijvoorbeeld als er een minderjarige bij betrokken is) moet aangifte gedaan worden.</p>
<p>Ik wil wel een melding maken, maar ik ben bang dat men mij er in de kerk op aankijkt.</p>	<p>SMPR is er voor om u bij die afweging te helpen. U kunt SMPR om een vertrouwenspersoon vragen en samen nadenken over eventuele volgende stappen.</p>
<p>Hoe kom ik in contact met SMPR?</p>	<p>Contact</p>
<p>Houdt SMPR een dossier bij en hoe vertrouwelijk is dat?</p>	<p>De coördinator van SMPR houdt bij met wie waarover contact is geweest. Die informatie wordt met niemand gedeeld en alleen overgedragen naar eventuele opvolgers.</p>
<p>Als ik naar SMPR bel, hoef ik dan niet meer naar de politie?</p>	<p>Als er sprake is van een strafbaar feit (er zijn bijvoorbeeld minderjarigen bij betrokken of er is sprake van geweld), dan is het verstandig contact met de politie te zoeken. SMPR kan hierover adviseren.</p>
<p>We willen er als gemeente ook zijn voor mensen die onveiligheid in de privésituatie ervaren. Hoe pakken we dat aan?</p>	<p>Zoek contact met hulpverlenende instanties in uw omgeving, bijvoorbeeld Veilig Thuis of maatschappelijk werk. Met hen kunt u afspreken hoe u samenwerkt. Doe geen werk waar anderen in gespecialiseerd zijn (waarheidsvinding, therapie) en juist wel waar u goed in bent (pastoraat, diaconale hulp).</p>